

**THE REPUBLIC OF TURKEY
BAHÇEŞEHİR UNIVERSITY**

**THE INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
CINEMA AND TELEVISION**

**HISTORIOGRAPHY OF BLOCKBUSTER
HISTORICAL FILM**

Master's Thesis

DENİZ GÜRGEN

Thesis Supervisor: PROF. DR. Z. TÜL AKBAL SÜALP

ISTANBUL, 2012

T.C
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
SOCIAL SCIENCES INSTITUTE
CINEMA-TV MASTER PROGRAM

Name of the thesis:
HISTORIOGRAPHY OF BLOCKBUSTER HISTORICAL FILM
Name/Last Name of the Student:
DENİZ GÜRGEN
Date of the Defense of Thesis:
23.01.12

The thesis has been approved by the institute of Social Sciences.

Yrd. Doc. Dr. Burak Küntay
Director

I certify that this thesis meets all the requirements as a thesis for the degree of Master of Arts.

Yrd. Doc. Dr. Kaya Özkaracalar
Program Coordinator

This is to certify that we have read this thesis and we find it fully adequate in scope, quality and content, as a thesis for the degree of Master of Arts.

Examining Committee Members

Thesis Supervisor
Prof. Dr. Zeynep Tül Akbal Süalp

Member
Prof. Dr. Esra Biryıldız

Member
Yrd. Doc. Dr. Kaya Özkaracalar

Signature

ACKNOWLEDGEMENTS

Completing this study was as challenging as it is rewarding. It wouldn't be accomplished without the amazing support of my family, friends, colleagues and teachers. I believe that to present the thesis with their names embeded in will shed light and charm to this work.

My mother Şafak Gürgen, my father Haluk Gürgen and my partner Erkut Ertürk, having you by my side through this period made me perceive and taste the sweet fruitful harmony of cosmos. My deepest thanks and gratitudes.

My teachers Kaya Özkaracalar, Selim Eyuboğlu, Savaş Arslan, Burçe Çelik and Christine Hanke were always there to guide me whole through the way along with the great contribution of my advisor Zeynep Tül Akbal Süalp.

My colleague Yeliz Günel's support was amazingly caressive and influential.

The help of my fantastic editor and proofread artist Maria Alba Brunetti was crucial beside her cheerfull reassuring energy.

My students were the ones who gave me the opportunity to revisit and crosscheck my arguements during our debates. Their existence not only made me transform my abstract theoretical fragments of thought into communicable forms but also unpack fresh and jucy perspectives in my theoric tendencies.

Thank You.

ÖZET

TARİHİ GİŞE FİMLERİNİN TARİH YAZIMI

Gürgen, Deniz

Sinema Televizyon Yüksek Lisans
Sosyal Bilimler Enstitüsü

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Zeynep Tül Akbal Süalp

01.2012, 106

Tezin amacı, tarihsel gişe filmlerinin (blockbuster) tarih yazımı araçlarından biri olarak işlevini araştırmaktır.. Bu amaç doğrultusunda film bir tarih yazma aracı olarak değerlendirilebilmek için öncelikle genel anlamda tarih yazımı olgusuna değinir. Çalışmada tarih yazımı, öyküsel özellikleri kullanarak tarihsel gerçekliklerden inşa edilen bir yapı olarak tanımlanır.

Öyküsel filmle üretilen tarih yazımına ve onun ortaya çıkardığı tarihsel hissiyata bir adım daha yaklaşmak amacıyla, çalışma öyküsel filmin özellikleri ile devam eder. Tezin iddiasına göre, tarih yazımında farklılıklar yöntemsel ve araçsal olarak ortaya çıkmaz, bir hissiyat ve deneyim yaratma ya da yaratmama (diegetic / non-diegetic) anında şekillenir. Hissiyata dayalı bir tarihsel deneyimin ortaya çıkma ihtimali tarih yazımı pratiklerini değerlendirmede kilit bir işleve sahiptir.

Öyküsel sinemanın yaptığı tarih yazımı, öykülediği tarihsel olaya bakış açısını ortaya çıkardığı tarihsel hissiyat nedeniyle izleyiciye geçirmiş olur. Öyküsel tarihi filmin sunduğu ve içine alarak izleyiciye yerleştirdiği bakış açısı filmin yarattığı deneyim hissi nedeniyle, konu olan tarihsel olayın anlamlandırılma sürecinde etkin rol oynar.

Çalışma alanında ilerlemeye devam etmek adına, tez blockbuster sendromu üzerine eğilirken, bu sendromun toplumsal eğilimlerle kurduğu etkileşime odaklanır. “Best Seller” romanlar ve “blockbuster” filmler kar odaklı olarak şekillenen ana akım popüler kültür ürünleri olarak görülebilir. Bu kar odaklı üretim biçimine sahip olan ürünler toplumun genel eğilimleri, yaraları ve beklentileri ile etkileşim içinde olduğu ve hatta kendi anlatıları içinde o noktalara göstermelik çözümler ürettiği sürece izlenilirliğini yükseltecektir. Bu ilişki üzerinden, ana akım

popüler kùltür ürünlerinin anlatıları içinde hakim söylem etrafında şekillenen temel toplumsal eğilimleri barındırdığı kabul edilebilir. Bu ihtimal bir blockbuster tarihi film üzerinden ve o filmin bir tarih yazma aracı olarak işlevi bağlamında tekrar düşünöldüğünde, popüler kùltür ürünü olan tarihsel filmin, tarihi o günün toplumsal eğilimleri dolayısıyla temsil ettiğı öngörülebilir. Bir başka deyişle tarih yazımının bir aracı olarak kabul edilen filmin “blockbuster” olarak üretilen türleri, konu edindiğı tarihsel olayı üretildiğı dönemin temel toplumsal eğilimlerini içinde barındıracak türden bir perspektifle temsil ederler. Tarihsel temsillerin günün temel eğilimleri üzerinden şekillenmesi, öyküsel filmin yaratacağı tarihsel deneyim hissiyatı nedeniyle geçmişin şimdiki zamanın hakim söylemleri üzerinden yeniden üretilmesine neden olur.

Tez çalışmasında detaylandırılarak tespit etme yolunda ilerlenen etkileşimli bu etkileşimli durum, 11 Eylül dönemine dair söylemleriyle G. W. Bush ve seçim kampanyası sürecindeki söylemleriyle Barack Obama dönemlerinde gösterime girmiş Hollywood ürünü blockbuster II. Dünya Savaşı filmlerindeki tarihsel temsilleri karşılaştırır.

Anahtar Kelimeler: Tarih Yazımı, blockbuster film, filmsel tarih temsilleri

ABSTRACT

HISTORIOGRAPHY OF BLOCKBUSTER HISTORICAL FILM

Gürgen, Deniz

Film & Television

Thesis Supervisor: Prof. Dr. Zeynep Tül Akbal Süalp

01.2012, 106

This thesis is dedicated to understand the historiographical performance of the historical blockbuster film. In the effort to explore the historiography of historical blockbuster films, the study opens with the notion of historiography in general to reflect on the filmic historiography practice afterwards. Through the study the historiography is defined as a constructed narrative material that houses historical facts far from an inborn entity.

In order to progress on the filmic representation of history, the study focuses on diegetic historiography that generates a sense of historical experience. To differentiate the modes of historiographical practice, the study states that the diversity is not bases on the filmic and written modes, but it lies in the diegetic and non-diegetic practices of historiography. The generation of sensual experience, which diegetic practices perform, is the focal point from which to make this separation.

The historiography of the historical diegetic film transmits its perspective of the historical event it represents to the audience through its sensational experience. The sensational experience generated by the diegetic film engenders the comprehension of the historical event towards the framing of the representation practiced in film.

In order to progress further on the field of the study, the thesis focuses on the historiographical performance of Hollywood blockbuster films to discuss the relationship between the formation of blockbuster historical films and the dominant discourses of the society.

The popular mainstream practices of historiography like bestselling historical novels or blockbuster historical films are profit oriented. This profit-oriented characteristic of popular mass-media products gains significance for this study through the relationship it poses with the

dominant social tendencies. The popular mainstream practices of historiography are produced to be consumed on a massive scale. In the case of blockbuster films, the blockbuster industry is naturally designed to sell a lot of tickets. Through the rules of supply-and-demand management, the popular mainstream practices of historiography need to be pertinent to the sensations of society. In other words, they need to relate to the current tendencies within a society.

The ideology of those in political power in a community effects the value systems and social tendencies of the society to a large extent. The blockbuster films while tracking the current tendencies of the society render the ideologies of those in political power within their plots and narration.

In the case of a blockbuster film performing historical representation, the main current tendencies of society would inevitably be involved in the historiography. Based on this idea, the thesis argues that the historiography of blockbuster historical films reflected the current ideas of the dominant discourse in a society. And moreover, through the sensed experience that was engendered by the transmission of the perspective the film posed for the historical event, the dominant discourses of the society were transmitted back to the audience.

Grounding on these ideas the study intends to understand the reproduction of historiography through the historical representations of blockbuster films according to the shifting tendencies in a society.

With that intention I studied the shifting tendencies of American society that revolved around the discourses of George W. Bush in the period of his presidency and Barack Obama in his presidential campaign through the historical representations of the blockbuster World War II films produced in those two periods.

Key words: Historiography, diegetic film, blockbuster film, filmic representation of history